

PREJELI SMO

Trideset let socialistične predšolske vzgoje

Otrok- naše bogastvo

Začeti je bilo treba od temeljev. V nasprotju z drugimi vzgojno-izobraževalnimi institucijami si je moralo po vojni področje predšolske vzgoje šele začeti pridobiti materialno in kadrovske osnove. Ni bilo vrtcev, ni bilo vzgojiteljic, ni bilo pedagoške znanosti, ki bi vnikla iz domačih pogojev in izkušenj. Bilo pa je veliko idealizma in zavesti, poroje ne že v boju partizanov, da je skrb za otroka skrb za narod, da je bogat narod, ki se zaveda, da je moč naroda v kvaliteti generacij prihodnosti, da skrb za najmlajše dokazuje kulturo naroda.

Skromni začetki

• Z leti je število otrok v vrtcih naraščalo, kar je bilo tudi odraz zaposlovanja žensk. V letu 1945 je bilo v Sloveniji 73 otroških vrtcev in dnevnih zavetišč, v njih pa 3309 otrok. In zanimiva primerjava: v letu 1975 je v občini Ljubljana-Siška 7 vzgojnovarstvenih zavodov v 22 hišah, v njih pa 2851 otrok. V letu 1945 ni bilo strokovnega kadra za vzgojo predšolskih otrok, razen 31 otroških vrtnaric. Leta 1975 je v občini Ljubljana-Siška 227 vzgojiteljic s petletno strokovno izobrazbo in otroških sester. Leta 1945 ni bilo strokovnjakov za delo na tem področju. V tridesetih letih pa se je izoblikovala številna skupina strokovnih delavcev različnih profilov, ki se posvečajo predšolski vzgoji v neposrednem vzgojno-izobraževalnem procesu, v izobraževanju kadrov in v raziskovalnem delu naših znanstvenih institucij.

• Ljubljana, edino mesto na svetu, ki ima od vseh zaposlenih 48% žensk, vključuje v vzgojnovarstvene zavode 40% predšolskih otrok. Razvoj mesta je prehitel razvoj mreže VVZ, kar skušamo nadoknaditi s samoprišpevkom. In v tem svečanem in jubilejnem letu, ki označuje 30 let svobode, bo imel prvi del soseske SS 7 v Šiški že ob vselitvi svoj vzgojno-varstveni zavod.

• Potrebe naše družbe narekujejo vzgojnovarstveni zavod takšnega tipa, da otrok živi od malega do vstopa v šolo v isti ustanovi, se razvija ob vzgojiteljicah, ki ga poznajo od obdobja dojenčka do vstopa v šolo in v vsem tem času kontinuirano vplivajo na njegov razvoj...

• Potrebe družbe in zaposlenih staršev zahtevajo od vzgojnovarstvenih zavodov izpolnjevanje dveh pomembnih nalog hkrati: vzgojo in izobraževanje kot osnovno dejavnost in varstvo s prehrano, kar izhaja iz potreb zaposlenih staršev.

Dragocene so celo minute

• Predšolska vzgoja je sestavni del in začetna stopnja v našem sistemu vzgoje in izobraževanja, saj se vzgoja in izobraževanje človeka prične z njegovim rojstvom in se zaključijo, ko omaga telo. Znanost in praktične izkušnje nas učijo, da je otrok v predšolski dobi izredno dojemljiv, plastičen in dovzeten za vzgojne vplive. V prvih štirih življenjskih



Vrtec ni le ustanova, kamor otroka »spravimo« med službo

letih se izoblikuje 70 odstotkov človekove osebnosti, vsa najpomembnejša spoznanja in spretnosti pridobi človek v obdobju predšolskega otroka. Kar koli v vzgoji pri predšolskem otroku zamudimo, nikoli več ne moremo nadoknaditi. Ena minuta v življenju otroka je neprimerno bolj dragocena, kot minuta v življenju odraslega človeka. Do četrtega leta starosti lahko z načrtnim delom otroku precej povečamo inteligenčni kvocient, kar pomeni, da lahko podpovprečno razvitega otroka razvijemo v povprečno razvitega, da lahko povprečnega razvijemo na nivo nadpovprečnega. Vsak tak otrok je dragocena pridobitev za družbo, saj pomeni še enega ustvarjalnega samoupravljalca več.

• Za vse otroke pred vstopom v šolo VVZ organizirajo oddelke priprave na šolo, katere pomen je tudi v tem, da izenačuje pogoje razvoja za vse otroke pred vstopom v šolo. Vzgojno-varstveni zavodi poslujejo 10 in več ur dnevno. Večina otrok je v vrtcu več kot osem ur na dan. Zato moramo otrokom v tem času omogočiti takšne in boljše pogoje, kot jih je deležen v svoji družini.

• Dojenčku nudimo strokovno osebje, medicinske sestre pediatrične smeri, ki mu omogočajo izpolnjevanje njegovih potreb z vzgojo skozi nego. Zagotavljamo mu več prostora, ki je namenjen tlaži, igri, negi, počitku. Nudimo mu vzgojne igrače in strokovno pripravljamo prehrano v štirih obrokih dnevno. Da se otrok telesno čim bolj ugodno počuti, ga sedemkrat previjemo in vsak dan preoblečemo v zavodova sveža oblačila. Za zdravje dojenčkov preventivno skrbi pediater, ki prihaja v oddelke dojenčkov enkrat tedensko in po potrebi.

• S predšolskimi otroki delajo vzgojiteljice, v času sprejema otrok, počitka in odhajanja domov skrbe za otroke varuške. Predšolskim otrokom nudimo vzgojno delo s področij intelektualne, telesne, estetske in moralne vzgoje, nudimo mu vzgojne igrače, opremljamo igrišča, nudimo mu tri obroke strokovno pripravljene prehrane dnevno, preventivno zdravstveno delo pa opravlja pediater s sistematičnimi pregledi.

• Ker želimo čim bolj učinkovito vzgojo, vabimo starše na razgovore, roditeljske sestanke, predavanja, da bi bila izhodišča vzgojnih vplivov čim bolj enotna.

• Kadrovska struktura je v VVZ mnogovrstna, zajema po več profilov vzgojnega administrativnega in tehničnega kadra. Vsak član delovne skupnosti prispeva neposredno ali posredno svoj delež k prizadevanjem za otroka.

Fluktuacija kadrov

• Zavodi doživljajo fluktuacijo kadra, predvsem vzgojiteljic, ki odhajajo v druge poklice, saj je njihovo delo preskromno ovrednoteno, kljub temu, da je izrednega družbenega pomena. Delovna skupnost z vsemi svojimi organi samoupravljanja s soodločanjem staršev in krajanov rešuje problematiko, ki se pojavlja neprenehoma, saj se vzgojno-varstvenim zavodom nalagajo z razvojem družbe in njenih potreb vedno nove naloge. Zavodi so v obdobju preoblikovanja v predšolske pedagoške centre v svojih krajevnih skupnostih. S svojo dejavnostjo nudijo predšolsko vzgojo tudi otrokom, ki niso vključeni v vrtece, prevzemajo zahtevno nalogo družbeno nadzorovanega varstva v drugih družinah, prizadevajo si k svojemu delu pritegniti krajane, sodelujejo v krajevni, interesnih in drugih skupnostih.

Za nami je teden otroka. Teden, ko vsak med nami bolj pozorno pogleda otroka v spremstvu staršev, v spremstvu vzgojiteljev in otroka, ki je na cesti sam. Vprašajmo se, kaj smo storili in kaj moramo storiti zanj!

Zmaga Glogovac

OBVESTILO

TVD PARTIZAN SP. ŠIŠKA, Ljubljana — Drenikova 32 vabi občane, da se vključijo v čim večjem številu v društveno dejavnost po objavljenem urniku:

CICIBANI (od 3. do 7. leta) — dečki in deklice ponedeljek in četrtek od 16.—17. ure.

MLAJŠE PIONIRKE (od 7. do 10. leta), ponedeljek in četrtek od 17.—18. ure.

STAREJŠE PIONIRKE (od 10. do 15. leta), ponedeljek in četrtek od 18.—19. ure.

MLAJŠI PIONIRJI (od 7. do 10. leta), torek in petek od 18.—19. ure.

STAREJŠI PIONIRJI (od 10. do 15. leta), torek in petek od 19.—20. ure.

REKREACIJA ODRASLIH — MOŠKI, torek in petek od 20.—21.45.

REKREACIJA ODRASLIH — ŽEN-SKE, vsak četrtek od 20.30 do 21.45.